

SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

N. Varay
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

Sayın Av. Nebil Varay
Vakıflar han kat:1
Sirkeci/İstanbul

10 Temmuz 1967

Yıl: 1, Sayı: 19

Fiatı: 25 Kuruş

Başyazı

Kârdan Verilecek ikramiye

ENDER ETKİ

21. Mart, 1964 tarihli Resmî Gazetede «İktisadî devlet teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakleri hakkında» ki 440 sayılı kanun yayımlandı. Bu kanunla işçilerimiz, pek çok ileri ülke işçilerinin dahi sahip olamadığı «Yönetime iştirak» hakkından başka, birde kârdan ikramiye almak hakkına kavuşmuşlardır.

Bu kanunun 30. maddesi «Teşekküllerin yönetim kurulu başkan ve üyeleri dahil olmak üzere her çeşit personeline (İşçiler dahil) geniş ölçüde işçi çabıştıran teşekküllerden Bakanlar Kurulunca belli edilenlerde kârın %10 unu, bunlar dışında kalanlara da kârın %5 ini geçmemek ve bir aylık ücret tutarını aşmamak üzere yönetim kurulunun teklifi ve ilgili bakanın onayı ile ikramiye verilebilir.

Kârların yukarıki fıkra gereğince, ikramiye olarak ayrılacak meblâğlar bir aylık maaş veya ücret tutarında ikramiye verilmesine yetmiyen teşekküllerle fiatları Bakanlar Kurulunca belli edilen mal ve hizmetlerin üretimi veya satışı ile uğraşan teşekküllerin her çeşit personeline ne suretle ikramiye verileceği hususu tüzükte gösterilir. Bu teşekküllerin her çeşit personeline verilecek ikramiye bir aylık maaş veya ücret tutarını aşamaz» demektedir.

Maddeden anlaşılacağı üzere ikramiyenin nasıl verileceği hususu belirtilmiştir. Buna rağmen tüzükte gösterilmesi de ayrıca istenmiştir. Kanunun 35. maddesi «Bu kanunun uygulanmasını düzenlemek üzere yürürlüğe girişinden itibaren altı ay içinde Maliye Bakanlığınca ilgili bakanlıklar ve yüksek denetleme kurulunun mütalâası alınarak bir tüzük hazırlanır ve yürürlüğe konulur.» demektedir. Demek oluyor ki bu madde ile tüzüğün altı ay içinde hazırlanarak yürürlüğe konması emredilmiştir. Kanun 21. Mart, 1964 tarihinde yayımlandı. Sonu Sayfa 4 de)

BİR BEYANAT ÜZERİNE

Sağda demir atan Tunç kamu oyunu yanıltıyor

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri zaman zaman Türkiye'nin kapitalizmle kalkınacağına inananların sağında dolaşmakta; canı sıkılınca da sosyalizm türkûleri söylemektedir

SAYIN Tunç durur, durur iki yılda bir öyle çıkışlar yaparki insanın tersi döner. Bir kaç yıl öncesiydi. TÜRK-İŞ'in tümüyle sağa kaydığı aydınlığa çıkar çıkmaz, genel sekreter, basına ithalatın-ihracatın devletleştirilmesi ile ilgili beyanat verir. Herkes de bunu sahi zanneder, yorumlarda bulunurdu. Erbabı ise bu türde olan gayri ciddi ve stratejik beyanatların hangi gerekçelere dayandığını iyi bilirdi.

Bugün yine böyle bir tepki karşısındayız. TÜRK-İŞ'in sağa kaydığı değil, sağda demir attığı bir ortamda yine sayın Tunç kamu oyunu yanıltacak beyanlarla karşımıza çıkıyor.

Prof. Feyzioğlu eskiden islahatçı sosyalizme evet; ihtilâlcî sosyalizme hayır! dermiş. TÜRK-İŞ yöneticileri de fazla tehlikeli bulduklarından sayın Feyzioğlu'ndan ürkerlermiş. Hattâ o zaman, sayın Ecevit, Feyzioğlu'ndan daha sağda imiş.

Şimdi, sayın Genel Sekreter, Feyzioğlu'na sağa kaydığı, eski kanılarını inkâr ettiği için şaşıyormuş.

Aslında sayın Ecevit'le, TÜRK-İŞ'in görüşlerinde hiçbir fark yokmuş. Yani, TÜRK-İŞ de bu nedenle ortanın solunda imiş.

Eğer gerçekten öyle ise, (Sonu Sayfa 4 de)

İŞÇİ KARDEŞ YERİNİ BUL!..

• M. NURİ AYVALI •

Ey işçi, ey yeri geldiği zaman kaniyle, yeri geldiği zaman alın teriyle bu toprakları sulayan insan:

Türkiyede yıllar önce başlayan fakat bazı çıkarıcılar, sömürücüler ve kökü dışarıdaki kumpanyaların adamları tarafından durdurulan sosyal uyanış, senin içinden çıkan uyanık insanların, ulusçu aydınların çaba ve direnişi ile yeniden başlamıştır. 4 Ocak 1922 yılında bakın ne demiş Atatürk:

— Emek sahibi olmayanlar, insandan addolunmamak; hakkı emeğe istinat ettirmek aslı inancı nazarı itibare alındı. Türkiye'nin bu mahiyetini takdir, tasdik etmek, Türkiye halkının mevcudiyetini, istiklâl ve saadetini ciddi olarak arzu etmektedir.

Şimdi külâhını önüne koy ve şu sorulara cevap ver:

Bugüne kadar sen mi vatandaş muamelesi gördün, yoksa senin patronun mu?

Hasta oldun, hastaneye alındın, gerekli ilgi ve ihtimamı gördün mü?

Çocuğunu ilkokuldan öte okutabildin mi?

Yeni doğan çocuğuna bir nüfus cüzdanı almak için nüfus memurunun huzurundan kaç ke-re geri çevrildin ve sonunda bir aracı koymak zorunda kaldın?

İki tavuğunun yumurtasını sen kaç sattın, gerektiği zaman sen de yumurta almak durumuna düşünce dün kendinin sattığı yumurtayı kaç alabildin?

Ayda kaç kez evine et girmekte?..

Senin verdğin vergilerle okuyan doktorlar seni niçin parası ile muayene ediyor, hiç düşündün mü?

Bütün bu sorulara HAYIR cevabını vereceksin, değil mi?

Atatürk ne demiş, bak:

— Bizim hükümetimizi ifade etmek gerekirse «Halk Hükümeti» deriz.

«Halk kıyıları işgal ettiği için vatandaşlar denize giremiyor» diyen mi, yoksa, sen mi, gerçek halksın?

Seçtiklerinin içinde senden kaç kişi var?

İşçi kardeş eğer durumundan şikâyetçi isen, eğer ezildiğinin farkında isen, eğer hor görüldüğünü görüyorsan, eğer hastane kapısından kovuluyorsan, eğer çocuğunu okutamıyorsan, eğer ayda bir kilocuk et yiyemiyorsan kabahatı kimsede arama, suçlu sensin. Kendin öyle istediğin için böyle oluyor. Eğer sen böyle istemesen anayasa-

(Devamı Sayfa 4 de)

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI ESKİŞEHİR OLAYLARINI PROTESTO ETTİ

TÜRK-İŞ, İŞÇİ SINIFINA İHANETE BİR HALKA DAHA EKLEMİŞTİR

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu, Türk - İşçilerin Eskişehir'de yaptıkları tecavüz hareketlerini görüşmüş ve bir bildiri yayımlayarak Türk - İş'in davranışını protesto etmiştir. Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulunun bildirisi aynen şöyledir.

«Türk - İş Konfederasyonu, işçi sınıfına ihanetine yeni bir halka eklemiştir. Artık Türk - İş, gerçek işçi sendikalarının kongrelerini basmağa, sendika binalarına saldırı-maya ve tabelalarını kırıp atmaya başlamıştır. Türk - İş, işçilerin uyanışını gördükçe ihanetinin anlaşılmasının yaygınlaşacağı korkusuyla şiddete başvurmaya işçiye işçiye karşı çıkarmaya yönelmiştir.

Bu korkunun sonucudur

İki, İzmirde başlayan, toplanti basma, kardeş kardeş vurdurma hareketi, bu defa Eskişehirde denemek istenmiştir. Türkiye Maden-İş Sendikasının Eskişehir kongresi, Türk - İş Bölge Temsilciliğinin tertibi ile basılmış, kongre salonunda Maden - İş'in hazırladığı dövizler yırtılmış, kongreye katılması gerekenlerin kongre salonuna girmeleri önlenmiştir.

Bu zorbalığı daha da ileri götüren Türk-İşçiler, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Cavit Şarman'a, Merkez Teşkilatlanma Dairesi Müdürü İsmet Ercan'a, Ankara Bölge Temsilcimiz Erol Tuncay'a ve örgütleyici Özger Sınar'a fiili tecavüzde bulunmuşlardır. Gözleri dönmüş kalabalık, kanun dışı bu saldırıyı yaparken emniyet kuv-

(Sonu Sayfa 4 de)

• YILDIZ OSMANOĞLU •

UNLÜ YAZAR J. J. ROUSSEAU'NUN YAZDIĞI BU KİTAP, ÇAN YAYINLARININ 36. YAPITI OLUP DİLİMİZE VEDAT GÜNYOL TARAFINDAN ÇEVİRİLMİŞTİR. FİATİ 6 LİRA, İSTEME YERİ: YENİ UFUKLAR P. K. 1034 GALATA - İSTANBUL

Sayın çevirici eseri birkaç sözle tanıtarak şöyle diyor:

«Toplum sözleşmesi, haklı ve doğru bir toplumun temellerini koymaya çalışıyor. İnsanlar Arasında Eşitsizliğin Doğuşu ve Temelleri Üstünde Konuşma adlı eserinde Rousseau insanların doğal yaşama halindeki ilk özgürlüklerinin özlemine çekmektedir. Ona göre, tabiat yasaları gereğince yaşayan insanlar özgür ve eşitler, toplum düzenine geçince bu mutluluğu yitirmişlerdir. İnsanların başına gelen belâların başlıcası mal mülk tutkusundan doğmuştur. Ayrıca, bir avuç güçlü insanın başkalarını buyruk altına almasıyla da, insanlar arasında kölelik efendilik ilişkileri çıkmıştır ortaya. Kısaca, insanın yaradılışı ile toplum içindeki koşullar arasında derin bir karşıtlık doğmuştur. İşte, toplum sözleşmesi bu düşüncenin ardından yürür. Eşitsizlik üstüne konuşmanın sona erdiği yerde toplum sözleşmesi başlar.» (G. del Vecchio).

Eser dört kitaba bölünmüştür. Birinci kitap toplumun bir sözleşme yoluyla doğduğundan, ikinci kitap «Souverain» yani egemen varlıktan, egemenlik ve genel istemden; üçüncü kitap yürütme gücü olarak çeşitli yönetim biçimlerinden; dördüncü kitap da, sistemin işleyişinden ve toplum dininden söz eder.

Bundan sonra, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü kitaplara ait konuların kısaca özeti yapılmıştır.

Yazar ise birinci kitaba şöyle girmiştir:

*****

Siz Ne Anlarsınız Maviyi

Bre zübük oğlu zübükler
- Bre Hitler kırması -
kurt köpekleri
Siz ne anlarsınız maviyi
Ne anlarsınız halk adına çile çekmeyi.
Gerçek saygısı nedir bilirmisiniz?
Bilirmisiniz nedir sevmek memleketi
İnsanlık nedir?

**

Bir çiçek dal ucunda
Halkla yoğurmuş mavisini
Tam savurarak havalarlara
Tutup onu kilitlediniz
Paslı kapı, taş duvarlara

S. Metin DEMİRTAŞ

*****

«Niyetim, insanları oldukları gibi, yasaları da olabilecekleri gibi ele alıp toplum düzeninde güvenilir ve haklı bir yönetim kuralı bulunup bulunamayacağını araştırmaktır. Bu araştırmada, adalet ile fayda birbirinden ayrı düşmesin diye, hakkın onayladığını çıkarın gerektirdiğiyle uzlaştırmaya çalışacağım.

Önemini ispatlamaksızın giriyorum konuma. Bana (sen kralmısın, yoksa yasacı mısın ki politika üstüne yazı yazıyorsun?) diye soracaklara vereceğim karşılık şudur: Ben ne kralım, ne de yasacı; onun için politika üstüne yazıyorum. Ya hükümdar, ya da yasacı olsaydım ne demek gerektiğini söyleyip vaktimi boşuna harcamaz, ya yapacağımı yapar, ya da susardım.

Özgür bir devletin yurttaşı ve egemen varlığın bir üyesi olarak dünyaya geldiğim için, kamu işlerinde sözümün etkisi ne denli az da olsa, oy verme hakkım bana bu işleri öğrenmek görevini yüklenmeme elverir. Her ne zaman yönetim düzenleri üstünde düşünsem, araştırmalarım da kendi memleketimin yönetimini sevmeme konusunda yeni yeni nedenler bulup seviniyorum.»

Bu kitabı okurken çok düşünecek ve konuların haklılığı yargısına varacaksınız. Zaman zaman da insanların içindeki hırsla kapılıp konunun haklı bulunmasına rağmen kabul etmeme gibi durumlara düşeceksiniz. Bu eseri mutlaka okuyunuz. Tekrar tekrar düşündünüz sonunda, haklılığını kabul edeceksiniz.

DÜŞÜNDÜREN SÖZLER

Derleyen: ALTAN ESİN

• İnsanın güttüğü amaca herşeyi feda etmesi gerektiğine inanmıyorum. Adaleti seve seve yurdumu sevmek isterim. Yurdum için her hangi bir büyüklüğü, hele kana ve yalana dayanan bir büyüklüğü istemem. Adaleti yaşatarak memleketimi yaşatmak isterim.

ALBERT CAMUS

• Köle olmak istemediğim gibi, efendi olmak da istemem. Benim demokrasiden anladığım budur.

ABRAHAM LINCOLN

• Ben kendim ancak, beni çevreleyen insanların insanlığını ve hürriyetini tanıdığım kadar hür ve insanım.

BAKUNİN

• Politik örgütlenme hürriyet, eşitlik ve kardeşlik ilkeleri üstüne oturtulmuştur; oysa sosyal hayat ekonomik kölelik, sosyal eşitsizlik ve sınıf çatışmasının nüfuzu altındadır.

HENRI ARVON

• İyi yönetilen bir devlette cezalar azdır. Bunun nedeni bağışlamaların çokluğu değil, suçluların azlığıdır. Çökmekte olan bir devlette suçların çokluğu cezasız kalmalarına yol açar.

J. J. ROUSSEAU

• Mülkiyetlerin birikimi fikrin gücünü yerle bir eder; dehanın kıvılcımını söndürür, insanların pek çoğunu en pis tasaların içinde boğar. Zenginlere ise hayatın en iyi ve en güçlü etkinliklerini sağlar.

GODWIN

• Çürüyen zambaklar, otlardan daha beter kokar.

SHAKESPEARE

• Nasıl ki iğdiş edilen öküz boyunduruğa daha yatkın, övendirinin dürtüşüne daha dayanıklı ise insan oğlu da kişiliğini, özgürlüğünü yetirdiği oranda semirir, dünyayı pembe görmeğe başlar ve güdümlü işlere uysallıkla boyun eğer...

HİLMİ ÖZGEN

• Kuvvet, düşman saldırışı arttıkça, artar. Sırtı yere gelen adam ayağa kalktım, artık tek bir insan olmaktan çıkmış, kahramanlık senfonisinin harekete geçen ordusu olmuştur.

R. ROLLAND

E L

Bir yapı işçisiydi ucuz
Yığın taş ondan pahalı
Taşın altında kaldı
İbrahim'in sağ eli.

Öldük biz, dedi, şimdi öldük
Aslında çoktan ölmüştük
Elimizi ellere vereli
Taş aldı götürdü temelli.

Kan yitiği yüzünde
Kireçli toprağı yoksulluğun
Ve böğüren acısı değildir şimdi
Elidir, yitirilmiş ekmeğinin.

Elini sardılar bir gazeteye
Eli habersiz gazeteden,
Gazete elinden habersiz
Habermidir İbrahim'in eli?

Haberdur... Haberdur... Haberdur,
Duygusuz taş altından
Gazetenin kanlı yaprağından
Çıktı, eski kraliçe Süreyyan'ın eli.

Ceyhun Atuf KANSU

KANDIRDILAR HASILI

Seçime yakındı köye geldiler
Gerçi ancak yarım saat kaldılar
Yalvardılar, yüzümüze güldüler
Hepimizi kandırdılar hasılı

Toprak dedilerdi, su dedilerdi
Bizden size hizmet bu dedilerdi
Yalansınız dedik, yo.. dedilerdi
Çıramızı söndürdüler hasılı

Vardılar başkente yemin içtiler
Hep minderden dışarıya kaçtılar
Kısa yoldan ağzımıza ...tılar
İçimizi yandırdılar hasılı

Ben Türk işçisiyim yeter kanamam
Artık küle kestim gayri yanamam
Değiştirdi inancım ölsem dönemem
Budur sözüm başım gitse hasılı.

M. Nuri AYVALI

ONLAR ULUSUMUN EMEKÇİLERİYDİ

Tunceli'de ya da Kalan'da bir akşam üzeri
Onları gördüm açtılar çıplaktılar
İstanbul'a Boğaza ve yaşıntıya beyler
Binlerce mil uzaktılar.

Artvin'de Yusufeli'nde gördüm onları
Kimsede görmediğim gözlerle baktılar
Artvin'de Yusufeli'nde Şavşat'ta
Onları gördüm açtılar çıplaktılar.

Onlar ki size binlerce mil uzakta
Onlar ki aç ve çıplaktılar
Bir şey biliyorlardı yapamıyorlardı gerçi
Ama biliyorlardı ki bir gün yapacaklardı.

İlhan DEMİRASLAN

İsmail GENÇTÜRK

İsmail ÇÖL

Kişiye yüceltmek ne denli zorsa lekelemek de o denli güçtür. Çünkü, herkes her istediğinde dilediği kişiyi yüceltemez de, lekeleyemez de. Dedikimiz gibi bu bir sanattır.

Bir cahil, bir âlimi yüceltemez. Bir hırsız, bir namusluyu lekeleyemez. Bir müfteri dürüst bir kişiyi ne yücelebilir ne lekeleyebilir.

Tüm bu eylemlerin rayına oturması için ön koşullar gerekir. Örneğin, bir bilgini yüceltmek ya da yermek yine bilgin olmak zorunluluğu vardır. Bilginin kişiliğini ya da özel yaşantısını yermek ya da lekelemek olayın da bu koşullar aranmayabilir. Fikir düşünce yapısını yermek için ise saydığımız koşullar zorunludur.

Bilginin belirli bir dünya görüşü vardır. Bir tezi savunur. Siz mutlaka ona anti tezle cevap verebilirsiniz. Yoksa canım istemediği için bu görüşünüze katılmıyorum, ya da sizden hoşlanmadığımdan fikirlerinizi de doğru bulmuyorum diye mezsinsiz.

Niçin görüşüne katılmadı.

ğınızı ya da nerede ayrıldığınızı açıkça belirterek karşı tezi ileri sürmeniz gerekir. Sonra erbabi tez, anti-tez üzerinde metotlu bir çalışma yapar ki iki görüşün sentezini ortaya koyar; keşin yargı kapıları arınadek açılır.

Ahlâk yönünden pek cılız olan kişi, hiç kimseyi lekelemeye hazzını elde edemez. Zira, o güven verici değildir. Bir müseccel hırsız, temiz bir insanı hırsızlıkla suçlayamaz. Suçlamaya kalkarsa safsata olur.

İşte yukarıda sözünü ettiğimiz türlü çeşitli kişiler Deşifre oldukları için maddi güce, santaja ya da tehdide dayanarak, bir lekeleme ordusu yetiştirmeye kararlı görünüyorlar.

İş hayatımızda aile çevremizde, oturduğumuz mahallede, üniversitede, tüm okullarda ve diğer iş kesimlerinde, bu ordunun bir militanı ile her an karşılaş-

manız mümkündür.

Tertemiz, pırlı - pırlı giyinmiş bin kişilik bir kalabalığın içine üstü boydan boya yağlı boya olan bir tek kişiyi salın, ya kaçıp kurtulacaksınız, ya da sizi batıracaktır. Siz sonra derdinizi lekeciye anlatırsınız.

Profesyonel dayakçılar, profesyonel müfteriler vardır. Bunlar çok iyi yetiştirilmiştir ve iyi ücretle çalışırlar.

Şimdi düşünün. Ömrünüzde hiç görmediğiniz birini size gösteriyorlar, elinize de bir yüzlük sıkıştırıyorlar, onu kıştır bir temiz dövüyorlar.

Dövdüğünüz, ya da dövmek istediğiniz kimse atik davranır güçlü de çıkarsa haliniz dumandır. Ama dayakçılar da müfteriler gibi tek gezmez.

Müfteriler, çamuru atar, ister siyah (faşist) ister yeşil (gerici-nurcu) ister kırmızı (komünist) renge sizi bir boyar şahit olarak da ortağını gösterir. Eh iki kişinin şahadeti de bir idama yeterli sayıldığına göre.

Evet evet bu mutlaka bir sanattır.

Yalnızlık tak etmişti, adamın canına, bıkmıştı, usanmıştı yalnızlıktan. Anasından doğdu doğalı yalnızdı. Köyde yalnızdı, kentte yalnızdı. Köydeyken tüm kırlarda dolaşırdı. Sarı çiğdemlerin, kekiklerin, kır dikenlerinin arasında. Onları eline alır, inceler, saatlerce düşünür, sonra yere atar, ayaklarıyla çiğnerdi sıkıntısından.

Hele yağmurdan önce gelen o kara bulutlar yok mu iyicene artırıyordu yalnızlığını. Canı en çok öyle anlarda sıkılırdı zaten. Cıgara üstüne cıgara içer, ne yapacağını bilemezdi böyle havalarda.

Sonra yalnızlığını büyük kentlerde unutacağını sandı. Ne de olsa kentler kalabalıktı. Yığın yığın insanlar. Kadınlar, askerler ve caddeler. Sonra günce satan çocuklar, simitçiler. Belki unutturdu yalnızlığını. Kalkıp kente geldi. Ama düşünmemişti neye geldiğini. Aç mı kalacaktı suşuz mu? Umurunda değildi adamın. O sadece gelmişti işte. Sonra köy de geldi ki burası kentti. Yatacak yer isterdi, yiyecek yer.

Ve kentte aradığını bulmaya çalışıyordu adam. Şu sıkıntı, şu yalnızlık gitsin üstümden diyordu, ama olmuyordu bir türlü. Evet insanlar çoktu, kentin caddelerinde. Boyuna gidip geliyorlardı sağa sola. Ama ona hiç laf atan yoktu. O öylece geziyordu. Kızlar da geçiyordu yanından, onu u mürsamadan. Birisine olsun bir tek laf atıp konuşmak istiyordu. Ama bu da büyük bir cesaret işiydi. Onu da yapamıyordu. Bir gülümseyen bile yoktu yüzüne.

Böylece kenti adım adım dolaştı adam. Yalnızlığını unutamadı. Gitti bir yere oturdu. Eline bir günce aldı. Büyük büyük başlıklar. «Karısını öldüren adamı yazıyor», «feci trafik kazası», «bir adam intihar etti». Baktı. Baktı başlıklara. Düşündü. Ne acayip şey şu evren diye geçirdi içinden. Başlıklardan kendi yaşadığıyla ilgili bağıntılar bulmaya uğraştı. Olsa olsa kendini asan adama benziyebilirim dedi içinden. Çünkü asmıştı adam kendini, bıkmıştı yalnızlıktan. Belki de sevmediği şeyler vardı hayatında. Belki de yalnızdı. Ama olsun dedi gene için-

den. Yalnız olunca kişi kendini mi asmalı. Sağma şey dedi. Adam çok seviyordu yaşamayı. Koşullar ne olur sa olsun, ille yaşamak, nasibini almak istiyordu hayatı. Hem ne belliydi gelecekte mutlu olup olmiyacağı. Belki de iyicene mutlu olabiliyordu. Neden olmasındı sanki. Değışebilirdi zamanla insan.

Sonra kalktı oturduğu yerden. Dükkanların sergilerine (vitrinlerine) baka baka yürüdü. Ayakları onu mu götürüyordu, o ayaklarını mı belli değildi. Daha sonra bir kitapcının sergilerinde durdu. Saatlerce baktı kitaplara. Canı hiç ayrılmak istemiyordu. Kitap da alamıyordu parasızlığından. İçi geçti kitaplara baktıkça. Bir tek olsun kitap alamadı oradan. İlk kez kızdı kendine orada. Tutumlu olmadığına kızdı. Kitaplar dururken para harcadığına kızdı. Ama iyi cene kızdı kendine. Yoldan karşıya geçerken aldırış bile etmiyordu taşıtlara. Ağır ağır gidiyordu, gelip birisi vursun diye. Çünkü kızıyor du kendine. Hiç olmazsa günce bildirmenlerine (muhabirlerine) iş çıkardı. Resmini de korlardı belki güncelerin birinci sayfalarına. Düşünürken geldi bir taksinin önü dayandı dizlerine. Şoför başını uzatıp «Eşek çekilsene, görmüyormusun?» dedi. Adam da «eşek senin gibi olur» diyerekten fırlayıp karşıya geçti. Küfretti durmadan şoföre. Çünkü o da şimdi bana söğüyordur diye düşündü. Gene sergilerde gözü. Yanından insanlar geçiyor gülerken, konuşarak Süslü, püslü kadınlar geçiyor. İyice sıkıldı. Uzaklaştı oradan. Geldi. Geldi. Kentin tam dışına çıkana dek. Sonra el kaldırmaya başladı gelip geçen taşıtlara. Kentin dışında bir yalnız adamı ne taksiler alıyordu, ne otobüsler. Güneşin altında bekledi, bekledi. Daha sonra bir yük kamyonu durdu. Şoför mahallı doluydu. «Üstüne biner misin» dediler. «Binerim» dedi ve bindi. Onlar içerde konuşuyorlardı. Adam gene kamyonun üstünde yalnızdı. Uzaşıp giden kırlara, amaçlara bakıyor, bir daha kentte gelmeye karar veriyordu kendi kendine. Ne olursa olsun yalnız değildi o. Az da olsa toprağı vardı dededen kalma. Onun üstünde oturacak, toprakla ebedi dost olacaktı. Ve unutacaktı yalnızlığını böylece.

KALKINMA VE TELEVİZYON

YALÇIN HIZ

Plânlı devreye geçiş ülkemiz için büyük bir aşamadır. Bu aşama sayesinde plân ülkemizin gerçek ihtiyaçlarını, politik oyunlarının dışında bırakarak ülkemizi en kısa zamanda az gelişmişlikten kurtarmak ve fertlerin yaşama düzeyini yükselterek geleceğe güven besleme olanağı kazandırmayı öngörmektir.

Plânın temel hedefleri yeni yatırımlarla ülkemizi az gelişmişlikten kurtarmaya ve fertlerin yaşama düzeyini yükselterek geleceğe güven besleme olanağını kazandırmayı öngördüğüne göre millî geliri yükseltici aktif yatırımlar gerekmektedir.

Gelişme ve kalkınmanın sanayileşme ile olacağı münakaşa götürmez bir gerçektir. Öyle ise sanayi sektöründe geniş işçi çalıştıracak yeni işyerleri açarak, işsizlere iş sağlamak ve işsizlikten doğan binlerce boş insan gücünü verimli hale getirip millî gelire katkı sağlamalıdır.

İkinci beş yıllık plân görüşmelerinin yapıldığı şu sıralarda televizyon günün konusu olmaktadır. Birinci beş yıllık plânda, az gelişmiş bir ülke olan memleketimizde televizyonun bir lüks olacağı düşünülmüş, ele alınmamış ancak ilerisi için temennide bulunulmuştur. İkinci beş yıllık plânda ise, Türkiye'nin nüfus bakımından en kalabalık altı şehrinde televizyon vericilerinin kurulacağı öngörülmüştür. Bu şehirler sırasıyla Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Kon-

ya ve Adanadır. Gerekçe ise eğitim ve eğitimin kalkınmada en etkili araç oluşu. Ayrıca televizyon kurulmasının yerinde olduğunu; (Eğitim, azınlığın yararlandığı bir imkân olmaktan çıkarak, göze ve kulağa hitap eden ve olumlu etkiler yaratan televizyon sayesinde çoğunluğa kazandırılacaktır. Çünkü, eğitim de fırsat eşitliğinin gerçekleşmesi, haberleşme araçlarının aracılığı ile sağlanır) gibi ileri sürülen fikirler vardır. Ancak pasif bir yatırım olan televizyon, ülkemizde bugün için gerçek bir ihtiyaç olmaktan çok lükstür. Çünkü binlerce açık, milyonlarca ise gizli işsiz bulundığı memleketimizde televizyon bu sorunumuza cevap vermekten uzaktır, millî gelire katkısı ise yoktur, eğitimde fırsat eşitliğini gerçekleştirmesi ise, kurulacağı öngörülen altı şehrimizin eğitimden en çok yararlanan şehirler oluşu, eğitimde fırsat eşitliği yerine fırsat eşitsizliği yarattığı ise gayet açıktır. Halkımızın büyük çoğunluğunun televizyona sahip olabilme olanaklarının olmayışı ise fırsat eşitsizliğini artırıcı ikinci sebeptir.

Az gelişmişlikten kurtulma çabasında, televizyonu bugün için lüks kabul ederek bunun yerine aktif yatırımların gerekliliğini savunanlara, geri kalmış pek çok ülkeye televizyona senelerce evvel kavuşmuştur, yerine, pek çok geri kalmış ülke televizyon sayesinde az gelişmişlikten kurtulmuştur diyebilmeli ve bunu ispatlayabilmelidir.

Kârdan verilecek ikramiye

(Baştarafı S. 1 de)
rak yürürlüğe girdiğinden
tüzüğün de en geç 21.Eylül
1964 tarihinde yürürlüğe
girmesi gerekmektedir.
Her nedense, 35. maddenin
altı ay olarak tesbit ettiği
sürede tüzük çıkartılma-
mış ve 1 sene 10 ay 18 gün
gecikmeyle 9.8.1966 tarih-
inde yürürlüğe girmiştir.

Kanunun 21. Mart. 1964
tarihinde yürürlüğe girdi-
ğine ve 30. maddesi ile kâr
eden teşekküllerin her çe-
şit personeline kârdan ik-
ramiye verilmesi hakkını
sağladığına göre: 1964, 1965
ve 1966 senelerine ait kâr-
dan ikramiye verilmesi ge-
rekmemektedir. (Karabük
Demir Çelik İşletmeleri
bahsi geçen senelerde kâr
etmiştir.) Tüzüğün geç
çıkartılarak 1966 senesinin
8. ayında yürürlüğe kon-
ması, kâr eden teşekküller-
de çalışan personelin 1964
ve 1965 senelerine ait ikra-
miyelerinin verilemeyeceği
anlamını taşımaz. Hal böy-
le iken ikramiye verilmesi
tüzüğün yürürlüğe girme-
sinden itibaren uygulanırsa
kanunun özüne aykırı olur.

Kanun yürürlüğe girmiş,
tüzüğünün şukadar zaman-
da hazırlanmasını emret-
miş fakat kanunun emri
yerine geç getirilmiş gecik-
meye sebep olanlar zarar
görmemiş, hiç kusuru ol-
mayan teşekkül personeli
ise ikramiye alamamak du-
rumuyla karşılaşarak zar-
ar görmüş olurlar. Olmaz
böyle şey...

Sağda demir atan H. Tunç kamu oyunu yanıltıyor

(Baştarafı Sayfa 1 de)

bunu TÜRK-İŞ yönetim ku-
rulu olarak basına-kamuoyu-
na bir deklârasyonla bildir-
mek için ne gibi engeller
var.

Örneğin, Kaya Özdemir,
Enver Turgut, Mustafa Er-
tuğrul, Hasan Türkay, Hilmi
Gürbüz, Şevket Yılmaz, İb-
rahim Denizcier, Mustafa
Şahin bir araya gelseler de
böylece, ortanın solu görü-
şüne katılıyoruz, zira bu iş-
çiden halktan-toplumdan
yana bir dünya görüşüdür!
deyip imza atsalar nasıl ol-
ur acaba? Hele kömür hav-
zalarının Fatih Osman İ-
pekçi bey de destek oldu mu
mesele tamam demektir.

Dikkat ederseniz, sayın
Tunç kendi adına konuşma-
sı gereken yerlerde TÜRK-
İŞ'i öne sürüyor. TÜRK-İŞ
adına konuşacağı yerlerde
de kendi adını kullanıyor.

Eğer Milliyet gazetesinde-
ki beyanatta olduğu gibi,
Tunç, TÜRK-İŞ'in ortak gö-
rüşüdür, diye sayın Ecevit'in
fikirlerine paralel bir tek
yöneticinin daha ismini ver-
sin samimiyetine inanırız.

Tam kapana sıkışınca sos-
yal adaletçi görünmek, biraz
fazla açığözlük olmuyor
mu?

Sonra diyelim ki, sayın
Feyzioğlu, Kırca ve Orhan
Apaydın bundan birkaç yıl
öncesine dek RADİKAL SOS-

YALİSTTİ de, şimdi güya
sosyal adaletçi oldular. O-
lurlar a! Buna kim karışır.
O gün ona inanıyordu, bu-
gün buna inanıyor. Bunların
hesabını, Tunç'a verecek de-
giller a!

Bizim Bizim...

Bu memeket bunca emek.
Bizim bizim hepsi bizim
Yabancıya üs ne demek
Bizim bizim hepsi bizim

İş arayan açlar bizim
Yabancı ele göçler bizim
Alınacak öder bizim
Bizim bizim hepsi bizim

Öküzün ardını bırak
İşil işil işleyen çark
Hırsından çatlayan toprak
Bizim bizim hepsi bizim

Dağdan inen bozkuş bizim
El ele bir oluş bizim
Yarına kurtuluş bizim
Bizim bizim hepsi bizim

İhsani: Bu ara bizim
Yakılacak çıra bizim
Yürüyecek sıra bizim
Bizim bizim hepsi bizim

Âşık İHSANİ

Netekim, sayın Tunç da,
zaman zaman Türkiye'nin
kapitalizmle kalkınacağına
inanınların sağında dolaş-
makta, bazan da, canı sıkı-
lınca sosyalizm türküsü söy-
lemektedir.

Bunu, sayın Feyzioğlu pek
güzel bir şekilde kanıtlamış-
tır. Dostum Tunç'u basın
konuşturulması gerektiği gi-
bi konuşturmuş! diyor.

Tunç'da cevaben, ben ço-
cuk değilim, ne söylediğimi
bilirim! diye karşılık veri-
yor.

Biz, bundan önceki yazı-
larımızda da, sayın Tunç'un
bazan enternasyonal termi-
nolojide ard-arda gaflar
yaptığını yani birçok yaban-
cı deyimlerin anlamını bil-
meden kullandığını belirt-
miştik.

TÜRK—İŞ, işçi sınıfına ihanete bir halka daha eklemiştir

(Baştarafı S. 1 de)

vetleri mütecavizden yana
davranmış, hükümet ma-
kamları şikâyetleri savsak-
lama yolu tutmuştur.

Böylece A.P. iktidarının
felsefesine bağlanmış ve işçi
sınıfından kopmuş Türk -
İşçiler emniyet kuvvetlerin-
den de cesaret alarak kong-
reyi yaptırma olanağını yok
etmiş, sonra da Maden - İş
Sendikasının binasına gide-
rek şube tabelasını sökmüş,
tahrib etmiştir.

Türkiye Maden - İş Sen-
dikası yöneticileri Türkiye
Maden - İş üyelerin.n 250
kadar mütecavize karşı ne-
fis müdafaasına geçmek
mütecavizlere hadlerini bil-
dirmek için yapacakları mu-
kabeleyi güçlükle önlemiş-
lerdir. Ancak, hükümet kuv-
vetlerinin Türk - İşçileri
koruyan ve mütecavizden
yana olan tutumları, derhal
Başbakan, İçişleri Bakanlığı
ve Adalet Bakanlığına telg-
rafla protesto edilmiştir.

Türkiye Maden - İş Sendi-
kası Genel Yürütme Kurulu
A.P. iktidarının anlayışı için
de Sendikacılık yapan ve iş-
çiden kopmuş, yabancı güç-
lerin desteğiyle ayakta dura-
bilmış Türk - İşçilerin bu

saldırı ve tecavüzlerini tel'in
eder.

Türkiye Maden - İş Sen-
dikası Genel Yürütme Ku-
rulu, Emniyet kuvvetlerinin
kanuni görevlerini savsak-
lamaları karşısında bu orta-
mı yaratan, yurttaki güvenlik
duygularını yok edecek ve
kaba kuvvet heveslilerine, a-
narşi çıkarmada yarar gö-
renlere cesaret verecek tu-
tumlarından dolayı Hükü-
meti şiddetle protesto eder.
Türkiye Maden - İş Sendi-
kası demokrasiye hançer
saplanmasına, Türk işçi sı-
nıfının aldatılmasına ve e-
mekçi halk yığınlarının se-
faletine yol açacak sağcı
dikta heveslilerinin yarat-
mak istedikleri anarşi orta-
mına kaymayacaktır. Ana-
yasa hakları, kanunlar çiğ-
nenmekte devam edilirse
Türkiye Maden - İş Sendi-
kası, çıkacak olayların so-
rumluluğunun Hükümet ve
Türk İş ikilisinde olduğu-
nu şimdiden kamu oyuna
duyurur.

Türkiye Maden - İş Sendi-
kası Genel Yürütme Ku-
rulu bir kez daha belirtir:

Tarihin akışını geriye ge-
virmeye, güçsüzlerin kaba
kuvvetleri saldırı ve ihanet-
leri yetmeyecektir. Kesin ve
en son zafer işçi sınıfının-
dır!

İŞÇİ KARDEŞ YERİNİ BUL!..

(Baştarafı S. 1 de)

yı tastamam uygulayarak zararına olan bu düze-
ni değiştirirsin. Nasıl mı? Dört yılda seçim olmu-
yor mu? Sen çoğunlukta değil misin? Ve de ezil-
miyor musun? Öyle ise hep efendilerim bilir de-
me. Bilse idi onlar şimdiye seni sürünmekten
kurtarırdı. Onlar isteseydi «Emek sahibi olma-
yanlar insandan sayılmazlar» ilkesini uygularlardı
ve seni de insan gibi yaşama olanaklarına kavuş-
tururlardı. Ama istemiyorlar. Çünkü senin insan
gibi yaşamaman demek, onların hayat seviyelerinin
biraz olsun düşüklük kaydetmesi demektir. İşte
onlar senin için bu kadarcık bir fedakârlığa kat-
lanmıyorlar. Öyle ise «Öksüz oğlan sünnetini
kendisi yapmalıdır.» Yani kendi yaşama seviye-
ni düzeltmek için sen cephe tutacaksın. Anayasa-
dan yana olacak ve anayasadan yana olan güçle-
rin sesine kulak vereceksin. Senin içinde kıymet-
li işçi liderleri vardır. Onların sesine kulak ka-
bartacak, bir yandan da kendini eğiteceksin.

Seni Amerikan parası kurtarmaz.

Seni ağa, eşraf, mütegalibe üçlüsü kurtar-
maz.

Seni ancak sen kurtarırsın.

Yıllardır TÜRK—İŞ'e bağlısın, neyin değişti?
Üç kuruş zam aldıysan ürettiklerini beş kuruş
fazlasına alarak, aldığın zam fazlası ile gene pat-
ronun cebine girmedi mi? Oyleyse anayasadan
yana olacak ve kendi düzenini kuracaksın. Bunun
için de DİSK'e «Devrimci İşçi Sendikaları Konfe-
derasyonuna» gireceksin. Katır doğurmaz, boşu-
na bekleme. Yerini bul ve eyleme geç. Her hakkı-
nı demokratik yolla almasını bil. Savsaklamak
sana göre değildir. Ezile ezile pestil gibi olmana
sen razı olsan bile biz razı olmayız.

TOPLUM YAYINEVİ SUNAR MARKSİST FELSEFE NEDİR ?

Yazan: WALDECK ROCHET

Çeviren: Orhan SUDA

Fiatı: 4 Lira

JEAN JAURES

SOSYALİST ANLAYIŞ

(Sosyalizm, Tarih, Laiklik)

Fiatı: 5 Liradır.

Bütün kitapçılarda arayınız

TOPLUM YAYINEVİ
P.K. 176 — ANKARA

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara

Bu sayıda sorumlu yönetmen: Remzi İnanc

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, Karabük

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara